

[Aksel Larsen.]

skrifter, og et af de partier, der ikke deltog i valget, kunne kun skaffe én underskrift, — at disse 6 partier har henvist til, at de kan komme ud for at skulle skaffe underskrifter flere gange, ja, et enkelt af dem har endda sagt, at man kunne komme i den situation 4 gange i en valgperiode at skulle skaffe 20.000 underskrifter, i alt 80.000. Det er naturligvis det rene vrøvl, for hvis man har de 20.000, kan man formentlig nok, hvis de er ved at blive ugyldige, gå ud til underskriverne og få de fleste af dem til at gentage underskriften. Det gik vist. Det, der er sket i den forløbne valgperiode, er i hvert fald, at to partier har samlet underskrifter 2 gange, fordi de første gang indleverede de indsamlede underskrifter i utide, blot for at komme til at deltage i en fjernsynsdebat. Hvis de to partier ikke havde indleveret deres underskrifter midt om sommeren, men ventet til om efteråret — det var der mulighed for, når man tænker på underskrifternes datering — så havde sagen været i orden, så havde de været inddækket til den 22. september. Nok om spærrereglerne.

Vi er af den mening, at det, der står i grundloven, er rigtigt, nemlig at der i folkettinget skal sikres en ligelig repræsentation af de forskellige anskuelser blandt vælgerne. Det er ikke sikret, når man laver en valglov, der strider imod denne principielle grundlovsbestemmelse. Jeg ved godt, hvordan denne grundlovsformulering blev til. Det skete i forfatningskommissionen, hvor det radikale venstre havde erklæret, at de ville ikke godkende, at man indførte spærreregler i valgloven, og så endte det med, at det radikale venstre alligevel og desværre akkviescerede ved den formulering, der står i grundloven, at de nærmere regler for valgrettens udøvelse gives ved valgloven, der til sikring af en ligelig repræsentation af de forskellige anskuelser blandt vælgerne fastsætter valgmåden. Jeg vidste jo godt, hvad denne formulering betød: at så ville man fastsætte en valg måde, der stred mod grundloven, men det får mig ikke til at godkende, at man har fastsat en sådan valg måde. Jeg mener, at hvis et parti kan overvinde den hurdle, der hedder det nødvendige antal underskrifter — og det er min mening, at et parti, der vil have ret til at sætte et sådant

stort apparat i gang, som man gør, når man deltager i et offentligt valg, bør kunne bevise, at de har en vis tilslutning blandt vælgerne — så skal dette parti også have repræsentation i folkettinget i forhold til sin tilslutning blandt vælgerne. Derfor har vi stillet vort forslag om at føre valglovens bestemmelser i så henseende tilbage til, hvad der var gældende fra 1920 til 1953, og jeg henstiller alvorligt til overvejelse blandt folketingets medlemmer og folketingets partier, om man ikke, hvis man nu vil sætte underskriftantallet i vejret, bør gå til at afskaffe de i 1953 indførte spærreregler eller i det mindste lempe dem yderligere ud over, hvad der skete med ændringen i 1961.

Det har i øvrigt været nævnt her i debatten, at måske skulle man forlange, at underskriverne, der anbefaler et parti, skal møde frem og give deres underskrift på kommunalkontoret eller i folkeregistret. Jeg tror, det var det ærede medlem hr. Holger Eriksen, der sagde, at det var ikke nogen synderlig ulejlighed, når de alligevel skal skrive under. Jo, det er en kolossal stor ulejlighed. Det er jo i praksis sådan, det ved da enhver, at vælgerne selv underskriver på blanketter, som partiet samler ind, og så sørger partiet for at få den fornødne attest fra folkeregistrene. Hvis man indfører sådanne ekstra skærpende bestemmelser, lukker man efter min opfattelse totalt af for anmeldelse af nye partier i valglovens forstand, altså med ret til at deltage i fordelingen af tillægsmandaterne. Jeg advarer imod at gå så vidt.

Hvad angår den foreslåede bestemmelse til indsættelse i valglovens § 24 om, at en kandidat på forlangende af valgbestyrelsen skal forevise dokumentation for, at de på kandidatanmeldelsen anførte vælgere har erklæret at ville være stillere for ham, så er jeg varm tilhænger af den, og jeg ønsker virkelig, at den bliver praktiseret, naturligvis sådan, at man, når man indleverer kandidatanmeldelsen, skal dokumentere, at stillerne virkelig er stillere og er sindet at være det.

Der har ikke været noget i vejen for, at man hidtil kunne operere med navne på stillere, som aldrig har givet tilsagn. Det blev præsteret af en nazistisk kandidat i Haderslev, jeg tror, det var i 1939; han havde skrevet dem af efter telefonbogen.